Soud:	**Nejvyšší soud**
Datum rozhodnutí:	**28.01.2026**
Spisová značka:	**3 Tdo 28/2026**
ECLI:	**ECLI:CZ:NS:2026:3.TDO.28.2026.1**
Typ rozhodnutí:	**USNESENÍ**
Heslo:	**Podvod** **Dokazování** **Hodnocení důkazů**
Dotčené předpisy:	**§ 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) tr. zákoníku** **§ 2 odst. 5, 6 tr. ř.**
Kategorie rozhodnutí:	**CD**

3 Tdo 28/2026-1171

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 28. 1. 2026 o dovolání, které podal obviněný **Václav Požárek** proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 9. 2025, č. j. 3 To 232/2025-1129, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Českém Krumlově pod sp. zn. 4 T 4/2025, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného Václava Požárka **odmítá.**

Odůvodnění:

I.
Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního v Českém Krumlově (dále také jen „okresní soud“) ze dne 14. 4. 2025, č. j. 4 T 4/2025-1074, byl obviněný Václav Požárek (dále též jen „obviněný“ nebo „dovolatel“) uznán vinným zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) tr. zákoníku za jednání spočívající v tom, že (převzato z výroku o vině a zestručněno)

jako jediný jednatel společnosti Bioo12, s.r.o., IČ: 06098304, odpovědný za její obchodní vedení a vědom si její nepříznivé ekonomické situace patrné mimo jiné z toho, že již nejméně od 20. 7. 2019 nebyla schopna řádně plnit veškeré své závazky, zamlčel tuto skutečnost svým dodavatelům a srozuměn s tím, že společnost nebude schopna nadále hradit vystavené faktury, od nich v průběhu roku 2020 jejím jménem odebíral přepravní služby nebo dřevní hmotu, poskytnutá plnění poté buď vůbec anebo v plné výši nehradil, a takto v konkrétně vypočtených případech způsobil společnosti J. K., s.r.o., IČ: XY, škodu ve výši 453 278,18 Kč, společnosti EXPO I, spol. s r.o., IČ: 26072386, škodu ve výši 645 336,70 Kč a společnosti SPOS Trans, s.r.o., IČ: 26920204, škodu ve výši 125 840 Kč, tedy škodu v celkové výši 1 224 454,88 Kč.

Za to byl obviněný podle § 209 odst. 4 tr. zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody na 2 roky a 4 měsíce, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 let, přičemž podle § 82 odst. 3 tr. zákoníku mu soud zároveň uložil, aby v průběhu zkušební doby podle svých sil uhradil škodu způsobenou trestným činem. Podle § 73 odst. 1, 4 tr. zákoníku byl obviněnému uložen také trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu v obchodních korporacích na dobu 2 let. Výrokem podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl zavázán k povinnosti zaplatit na náhradě škody poškozené J. K., s.r.o., částku 453 278,18 Kč a poškozené SPOS Trans, s.r.o., částku 125 840 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % p. a. z částky 62 920 Kč od 25. 11. 2020 do zaplacení a dále z částky 62 920 Kč od 1. 12. 2020 do zaplacení. Se zbytkem uplatněného nároku na náhradu škody byla poškozená SPOS Trans, s.r.o., podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. K následnému odvolání obviněného Krajský soud v Českých Budějovicích (dále také jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 15. 9. 2025, č. j. 3 To 232/2025-1129, podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. citovaný rozsudek

soudu prvního stupně zrušil ve výroku o náhradě škody ve vztahu k poškozené společnosti SPOS Trans, s.r.o., a za podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodl tak, že obviněnému podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil povinnost zaplatit jmenované společnosti na náhradě škody částku 125 840 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně ode dne 14. 3. 2025 do zaplacení. Se zbytkem uplatněného nároku na náhradu škody pak odkázal poškozenou společnost výrokem podle § 229 odst. 2 tr. ř. na řízení ve věcech občanskoprávních.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

3. Předmětné rozhodnutí odvolacího soudu napadl obviněný Václav Požárek prostřednictvím svého obhájce dovoláním s odkazem na ustanovení § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř.

4. V jeho odůvodnění předně namítl, že vytýkaným jednáním nechtěl nikoho z dodavatelů podvést. Neodebíral od nich zboží a služby s vědomím, že za ně společnost Bioo12, s.r.o., (dále také jen „společnost“) později nezaplatí. S touto eventualitou nebyl jako její jednatel ani srozuměn. Naopak věřil, že se mu podaří její chod a podnikání udržet a zachránit. Jakkoli vlivem okolností na jeho vůli nezávislých podnikatelské riziko později neunesl, není to důvod, aby byl za takové selhání činěn trestně odpovědným. V bližším k tomu rozvedl, že byl rakouskou společností Kaindl jako majoritním odběratelem a důvěryhodným obchodním partnerem v kritické době opakovaně ústně ujišťován o budoucím navýšení výkupních cen dřeva. Důvodně tak očekával, že nejistá ekonomická situace společnosti se časem zlepší, že bude schopna dostát všem svým závazkům a že věřitele bude moci uspokojit v plné výši. Nyní mu lze vyčítat snad jen jistou naivitu, když se bez přiměřených důvodů spoléhal na tento pozitivní scénář, který se později nenaplnil zejména kvůli nástupu těžko předvídatelné pandemie koronaviru. Ta zapříčinila mimo jiné pokles poptávky po nábytku vyráběném (nejen) společností Kaindl a vyústila v přebytek dřeva na trhu, jehož ceny proto zůstaly nadále nízké. Nezvýšily se tedy ani očekávané příjmy společnosti Bioo12, s.r.o., která se dostala do finančních problémů. Její už tak složitou situaci navíc zkomplikovaly i další neočekávané výdaje spojené s nutností zajistit přepravu dřevní hmoty nákladnější formou kvůli dlouhodobé pracovní neschopnosti a odchodům kmenových řidičů. Dovolatel se přesto ještě v roce 2021 snažil nepříznivý vývoj hospodaření společnosti zvrátit. Činil aktivní kroky, aby pro ni zajistil další alternativní zdroje příjmů. Jednak hodlal rozšířit záběr jejího podnikání, k čemuž získal další živnostenské oprávnění, a jednak se pohyboval na elektronickém tržišti TimoCom. Nespoléhal se tedy jen na pouhou „náhodu“. Přestože jeho úsilí vyznělo do prázdna, svědčí o tom, že k existujícím dluhům nebyl lhostejný. Z hlediska subjektivní stránky lze proto v jeho neprozíravém až naivním počínání spatřovat maximálně vědomou nedbalost (která však pro vyvození trestní odpovědnosti nepostačuje) a nikoli úmysl, byť jen nepřímý. Potud chtěl svoji obhajobu podložit objektivními důkazy, které však nižší soudy bez náležitého zdůvodnění odmítly provést jako nadbytečné. Obviněný se dále ohradil proti závěru, že své dodavatele uváděl v omyl tím, že jim zamlčel špatnou hospodářskou kondici společnosti Bioo12, s.r.o. V uvedené souvislosti akcentoval výpověď svědka J. K. (pozn.: jednatele poškozené společnosti J. K., s.r.o.), který uvedl, že spolu provedli celou řadu bezproblémových obchodů a teprve v pozdějším období vzájemné spolupráce začaly být jednotlivé faktury placeny se zpožděním nebo po částech. Z toho ovšem plyne, že svědkovi jako zkušenému podnikateli muselo být zřejmé, že Bioo12, s.r.o., nemá potřebné finanční rezervy a její ekonomická situace se zhoršuje. Pokud přesto za daných okolností přistoupil k dalšímu rizikovému obchodování s ní, nelze tvrdit, že jednal v omylu vyvolaném druhou stranou „zamlčením podstatných skutečností“. Obviněný míní, že svědek, resp. jím řízená poškozená společnost, se s důsledky svého zjevně neopatrného jednání měli vyrovnat při využití občanskoprávních nástrojů. Přitom se opírá mimo jiné o právní názor vyslovený v rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 7 Tdo 486/2010, podle nějž je z hlediska principů, na nichž je založen demokratický právní stát, nepřijatelné, aby trestním postihem jednoho z účastníků soukromoprávního vztahu byla nahrazována nezbytná míra opatrnosti druhého účastníka při ochraně jeho vlastních práv a majetkových zájmů. Několikrát také zopakoval, že pokud z údajného podvodného jednání neměl žádný osobní profit, nelze v něm spatřovat ani další znak objektivní stránky trestného činu podle § 209 tr. zákoníku v alternativě vlastního obohacení, jak zní tzv. právní věta výroku o vině odsuzujícího rozsudku okresního soudu. Případné obohacení bylo možno dovodit nanejvýš na straně společnosti Bioo12, s.r.o., avšak nikoli u něj jako fyzické osoby. Přestože tuto zjevnou vadu prvoinstančního rozsudku reklamoval již v odvolání, krajský soud ji odpovídajícím způsobem nenapravil a v odůvodnění napadeného rozsudku ji bagatelizoval jen jako formulační nepřesnost. Tímto postupem však nedostál své přezkumné povinnosti a porušil právo obviněného na spravedlivý proces.

5. Na závěr dovolatel shrnul, že soudy obou stupňů uchopily řešený problém příliš zjednodušeně a nevypořádaly se s celou řadou významných skutečností. Proto navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. jejich meritorní rozhodnutí zrušil, za podmínek § 265m odst. 1 tr. ř. ho zprostil obžaloby buď podle § 226 písm. a) tr. ř. nebo podle § 226 písm. b) tr. ř., a poškozené odkázal s uplatněnými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, anebo případně postupoval podle § 265*l* odst. 1 tr. ř. a věc přikázal „soudu, o jehož rozhodnutí jde“, k novému projednání rozhodnutí.

6. K dovolání se v rámci řízení podle § 265h tr. ř. vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který úvodem poznamenal, že jsou v něm obsaženy v zásadě stejné argumenty, jimiž se obviněný hájil od počátku svého trestního stíhání a s nimiž se dostatečně a věcně správně vypořádaly již soudy obou stupňů. Vymezil se zejména vůči narativu obhajoby, podle nějž obviněný nejednal v úmyslu poškozené podvést a škodu jim způsobil maximálně z vědomé nedbalosti. Akcentoval přitom skutkové zjištění, že Václav Požárek jako jediný jednatel společnosti Bioo12, s.r.o., dobře věděl, že její tehdejší ekonomická situace jí neumožní plnit závazky plynoucí z inkriminovaných obchodních smluv s poškozenými, a byl nejméně srozuměn s tím, že k úhradě příslušných faktur nedojde. Nepříznivý stav hospodaření společnosti existoval již v roce 2019 (tedy ještě před namítaným odchodem jejích řidičů) a byť ani později nedošlo k jeho zlepšení, obviněný i tak v průběhu léta a podzimu roku 2020 objednával další zboží a služby, za něž později nic neplatil. S jeho tvrzením, že se problém snažil řešit všemi možnými prostředky, pak ostře koliduje zjištění, že o něm jednak neinformoval svého společníka Petra Schieha a především nijak nereagoval na urgence ze strany poškozené společnosti J. K., s.r.o., o zaplacení přepravních služeb, pro kterou se stal po datu splatnosti faktur nakonec nekontaktním. O jeho zavinění ve formě vědomé nedbalosti nelze uvažovat i proto, že neuvedl jedinou relevantní skutečnost, na níž se spoléhal a která současně mohla zabránit vzniku trestně relevantního následku. Bylo prokázáno, že přísliby společnosti Kaindl stran navýšení výkupních cen dřeva dovolatel neměl žádným způsobem doloženy, když sám přiznává, že zazněly pouze při ústních jednáních se zástupci tohoto obchodního partnera. Naproti tomu ale dobře znal stávající výkupní ceny, které byly dohodnuty předem a odsouhlaseny oběma stranami. Mohl si tak snadno vyhodnotit, nakolik pro něj bude další obchodování s rakouským partnerem rentabilní. Obstát nemůže ani jeho další námitka, že poškozené neuváděl v omyl, neboť těm muselo být při stále se zhoršující platební morálce Bioo12, s.r.o., jasné, že nemá finanční rezervy, a v tomto smyslu s ní vstupují do nejistých obchodů. V dané souvislosti státní zástupce znovu poukázal na výpověď svědka K., podle níž se vzájemná komunikace omezovala na telefonické, víceméně automatické, objednávky přepravy ze strany obviněného a následné vystavování faktur za jejich provedení dodavatelem, kdy k problémům s jejich úhradou došlo až v létě roku 2020. O existenci dalších věřitelů Bioo12, s.r.o., a o jejích případných finančních rezervách, z nichž by faktury bylo možno hradit, svědek nic nevěděl a neměl ani možnost se o nich dozvědět. Ve stejném postavení byli i ostatní poškození, kteří rovněž neměli důvod *a priori* předpokládat, že jejich pohledávky nebudou řádně uspokojeny. Námitce dovolatele, že ze svého jednání nijak osobně neprofitoval, státní zástupce oponoval připomínkou, že byl jediným jednatelem Bioo12, s.r.o., a činnost v ní byla hlavním zdrojem jeho příjmů. Jeho trestnou činností došlo v každém případě k obohacení jmenované společnosti o částky odpovídající položkám, které byla povinna zaplatit za odebrané služby podle vystavených faktur. Jestliže soud druhého stupně shledal odvolací námitku týkající se specifikace obohaceného subjektu jako důvodnou a vypořádal se s ní způsobem, jaký mu obviněný vytýká, lze jeho postup, jímž nebyla ovlivněna totožnost skutku a jeho právní posouzení, považovat z hlediska zákonnosti řízení za dostačující.

7. Z výše rozvedených důvodů uzavřel státní zástupce své vyjádření návrhem, aby Nejvyšší soud předložené dovolání odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné a aby tak v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhodl v neveřejném zasedání. Souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání projevil i pro případ vydání jiného než navrženého rozhodnutí [§ 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].

8. Na toto vyjádření zareagoval obviněný prostřednictvím svého obhájce písemnou replikou, v níž argumenty státního zástupce odmítl. Uvedl, že státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, stejně jako předtím soudy nižších stupňů, poukazuje především na to, že mu musel být znám nepříznivý ekonomický stav společnosti, jíž byl jednatelem, a přesto činil další objednávky služeb. Věnuje se tedy primárně pouze intelektuální složce zavinění a žádným způsobem se nevypořádává se složkou volní, s otázkou její přítomnosti, tuto spíše jen bez dalšího presumuje. Obviněný v řízení setrvale uvádí, že u něj absentoval podvodný úmysl, resp. že v jeho jednání zcela absentovala složka volní ve vztahu ke způsobené škodě. Skutečnost, že měl budoucí navýšení cen dřeva ze strany svého majoritního odběratele přislíbeno, zjistil i soud prvního stupně. Evidentně se jednalo o příslib, který obviněný mohl vnímat vážně. Na navýšení cen mohl spoléhat jako na důvod, pro který bude schopen negativní vývoj podnikání společnosti zvrátit a jejím závazkům dostát. Není zřejmé, co státní zástupce míní v bodě 19. svého vyjádření tím, že tyto přísliby neměl mít „žádným způsobem doloženy“. Je pravdou, že žádnou písemnou garancí nedisponoval, jednalo se pouze o přísliby v rámci vedených obchodních jednání, nicméně svědek Schieh potvrdil, že tyto přísliby svou váhu měly. Pokud soudy zjistily, že dané přísliby obviněnému dány byly, nicméně na ně nemohl zcela spoléhat (neměl je doložené např. písemně), tak to nasvědčuje právě vědomé nedbalosti a nikoli nepřímému úmyslu, který je spojen s úplnou lhostejností.

9. Obviněný následně zopakoval některé části své dovolací argumentace s tím, že nic jiného než opakování stále stejné obhajoby mu v podstatě ani nezbývá, pokud na ni soudy nižších stupňů nereagovaly. Nadále se tak musí hájit tím, že v dané době jednal v dobré víře, že se mu podaří nepříznivý ekonomický vývoj podnikání společnosti zvrátit. Jistě lze hovořit o jeho určité naivitě, nicméně nelze dospět k závěru, že by byl čistě v takové situaci, kdy by mohl počítat nanejvýš jen se šťastnou náhodou, skrze kterou by byl následně schopen závazky společnosti uhradit. V

řízení dosud nebylo prokázáno, jaký jiný motiv, než je snaha o zachování ekonomického fungování společnosti, by jeho jednání mohlo mít. Žádný jeho osobní profit prokázán nebyl. Uvedený motiv nutně směřuje k závěru o zavinění ve formě vědomé nedbalosti a je logický a patrný i z dalších důkazů. Pokud státní zástupce ve svém vyjádření poukazuje na to, že on do značné míry pouze opakuje svoji dosavadní obhajobu, pak prakticky totéž platí i o státním zastupitelství a soudech nižších stupňů. Ty také mají na věc stále stejný náhled. Obviněný se neztotožňuje s názorem státního zástupce uvedeným v bodě 16. vyjádření, že se soudy nižších stupňů dostatečně vypořádaly s jeho důkazními návrhy, kterým nevyhověly. Okresní soud v bodě 9. a krajský soud v bodě 22. odůvodnění rozsudku sice určité skutečnosti zmínily, nicméně vycházely bez dalšího jen z toho, že obviněný činil předmětné objednávky v době, kdy společnost byla ve špatné ekonomické situaci, a z toho byl učiněn závěr, že musel být srozuměn s tím, že společnost nebude schopna dané závazky uhradit. Na druhé straně však vůbec nebyly zohledněny důvody, na které obviněný poukazuje a na jejichž základě předpokládal zlepšení finanční kondice společnosti. V řízení bylo prokázáno, že existovaly reálné důvody, pro které na toto spoléhal. To, že následně v době, kdy společnost již další činnost nevyvíjela, přestal s věřiteli komunikovat, nemůže bez dalšího prokazovat jeho údajný nepřímý úmysl. Samozřejmě nebylo správné, pokud se začal komunikaci s věřiteli vyhýbat, nicméně toto jeho chování *ex post* nemůže vést samo o sobě k závěru, že již v době učinění předmětných objednávek jednal alespoň ve srozumění a s tím spojenou lhostejností, jestli společnost zvládne své závazky splnit. S ohledem na zásadu *nullum crimen sine lege* je třeba pečlivě zkoumat, zda kromě samotného způsobení škody byly splněny všechny další zákonné podmínky pro dovození trestní odpovědnosti. Pokud tomu tak není (např. chybí potřebná forma zavinění), pak právní řád nabízí poškozeným jiné možnosti, jak mohou usilovat o náhradu jim vzniklé škody. Trestní právo není určeno k tomu, aby tyto právní prostředky bez dalšího suplovalo. Ani případná nedobytnost takových nároků poškozených vůči společnosti bez dalšího nemůže automaticky vést k závěru o trestní odpovědnosti obviněného. Ten proto navrhuje, aby Nejvyšší soud napadené rozsudky krajského i okresního soudu podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil a v souladu s ustanovením § 265m odst. 1 tr. ř. jej sám zprostil obžaloby a poškozené odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních, případně aby věc vrátil „soudu, o jehož rozhodnutí jde“, k dalšímu projednání ve smyslu § 265*l* odst. 1 tr. ř.

III.
Přípustnost dovolání a obecná východiska rozhodování

10. Dovolací soud nejprve ověřil splnění nezbytných procesních předpokladů pro projednání předloženého opravného prostředku. Zjistil, že dovolání bylo podáno oprávněnou osobou podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř., v zákonné dvouměsíční lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), prostřednictvím obhájce, jak ukládá ustanovení § 265d odst. 2 věty první tr. ř., a že současně splňuje formální a obsahové náležitosti stanovené v § 265f odst. 1 tr. ř. Jeho přípustnost lze analogicky dovodit z ustanovení § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř. (k tomu viz blíže bod 13. tohoto odůvodnění).

11. Protože dovolání je zvláštním a poměrně přísně formalizovaným mimořádným opravným prostředkem, jehož prostřednictvím lze vytýkat jen takové vady konkrétního trestního řízení či vlastního meritorního rozhodnutí soudu, které jsou vyjmenovány v taxativním výčtu § 265b tr. ř, bylo zároveň nutné zkoumat, zda jednotlivé námitky obviněného lze podřadit pod zákonné důvody, na které odkázal. Ty totiž nemohou být uplatňovány jen formálně, ale je třeba, aby jim vždy odpovídala i konkrétní argumentace dovolatele.

12. Úvodem k této části je namístě předeslat, že obviněný mohl vzhledem k reálně nastolené procesní situaci zvažovat i uplatnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. v jeho druhé alternativě, která dopadá na případy, kdy bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení soudu prvního stupně uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., přestože v řízení mu předcházejícím byl dán některý z důvodů dovolání podle § 265b odst. 1 písm. a) až *l*) tr. ř. Podstata této varianty tkví v tom, že dovolateli sice nebylo odepřeno právo na přístup k soudu druhého stupně, ale tento soud – ačkoli v opravném řízení věcně přezkoumával napadené rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení mu předcházející – neodstranil vadu vytýkanou v podaném opravném prostředku, anebo dokonce sám zatížil řízení či své rozhodnutí vadou zakládající některý z dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. a) až *l*) tr. ř.

13. Nyní řešená trestní věc je specifická tím, že ačkoli napadené rozhodnutí odvolacího soudu explicitně neobsahuje a ani nemohlo obsahovat výrok o „dílčím“ zamítnutí nebo odmítnutí odvolání, fakticky jím byl založen obdobný stav. Řádnému opravnému prostředku obviněného totiž krajský soud vyhověl pouze v marginální části, když z jeho podnětu přistoupil k drobné korekci výroku o náhradě škody ve vztahu k poškozené společnosti SPOS Trans, s.r.o., zatímco kardinální námitky obviněného směřující do výroku o vině a odvozeně i do výroku o trestu odnětí svobody vyhodnotil (fakticky „zamítl“) jako nedůvodné.

14. Absenci formálního odkazu na ustanovení § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. nicméně Nejvyšší soud obecně nepovažuje za takový nedostatek předloženého dovolání, aby trval na jeho formálním upřesnění dříve, než přistoupí k vlastnímu posouzení v něm obsažených námitek. I nyní se tedy zaměřil především na zjištění, zda rozhodnutí

odvolacího soudu a jemu předcházející řízení bylo vskutku zatíženo vadami zakládajícími existenci dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř., které obviněný výslovně označil.

15. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat tehdy, jestliže rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů, nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech, anebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. Zmíněné zákonné ustanovení tedy postihuje tři varianty nejzávažnějších pochybení soudů při rekonstrukci skutkového stavu. Jimi jsou případy tzv. opomenutých důkazů, dále důkazů získaných či posléze provedených v rozporu s procesními předpisy a konečně případy svévolného a excesivního hodnocení důkazů, provedeného bez jakéhokoli akceptovatelného racionálního logického základu (k tomu viz nálezy Ústavního soudu ve věcech sp. zn. IV. ÚS 570/03, sp. zn. III. ÚS 177/04 aj.), jež má za následek existenci tzv. zjevného (extrémního) rozporu mezi jejich obsahem na straně jedné a z nich vyvozenými skutkovými zjištěními na straně druhé.

16. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. je zaměřen na vady rozhodnutí spočívající v nesprávném právním posouzení skutku nebo v jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. V jeho rámci lze tedy relevantně nastolit otázku, zda posuzované jednání, tak jak je vyjádřeno ve výroku odsuzujícího rozsudku a rozvedeno v jeho odůvodnění, 1) je vůbec trestným činem, a to z hlediska všech podmínek trestnosti stanovených v obecné i zvláštní části trestního zákoníku, popřípadě též v netrestních předpisech, a pokud ano, tak 2) o jaký konkrétní trestný čin se jedná. Přezkumná povinnost dovolacího soudu se zde striktně omezuje pouze na hodnocení, zda nižšími soudy zvolená právní kvalifikace odpovídá *jimi zjištěnému* skutkovému stavu. Jiné nesprávné hmotněprávní posouzení pak nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, nýbrž v právním posouzení jiné okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

IV.
Důvodnost dovolání

17. Z výše nastíněných interpretačních východisek je zřejmé, že pod první z obou uplatněných důvodů [§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.] lze s jistou mírou tolerance podřadit toliko námitku obviněného, že nižší soudy bez patřičného zdůvodnění neprovedly jím navržené důkazy a v tomto smyslu je opomněly, čímž ho zkrátily v právu na obhajobu. Nejvyšší soud jí nicméně nepřiznal věcné opodstatnění.

18. V obecné rovině k ní připomíná, že trestní řád zásadně neurčuje žádná pravidla pro míru dokazování potřebného k objasnění té či oné významné skutkové okolnosti. Je tedy výhradně na soudu, aby v každé fázi konkrétního procesu zvažoval, jaké důkazy je třeba provést, resp. zda je nezbytné dosavadní dokazování ještě nějak doplnit, a aby s přihlédnutím k obsahu dosud provedených důkazů posoudil, zda případné další důkazní návrhy procesních stran jsou důvodné, anebo naopak nemají z hlediska zjišťování skutkového stavu věci žádný zásadní význam. Stále platí, že účelem dokazování v trestním řízení je zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. ř.). Tento účel přitom v posuzované věci naplněn byl.

19. Doktrína tzv. opomenutých důkazů, která má úzkou vazbu na ústavně garantované právo na obhajobu, má své konkrétní vyjádření ve třech základních povinnostech soudu, jimiž jsou 1) povinnost umožnit účastníkovi řízení navrhovat důkazy, 2) povinnost ústavně konformním způsobem vysvětlit důvody, pro které konkrétnímu návrhu na doplnění dokazování případně nevyhověl, a to buď přímo při jednání nebo alespoň v odůvodnění rozhodnutí ve věci samé, a 3) povinnost zaujmout k obsahu jednotlivých provedených důkazů adresné stanovisko při jejich hodnocení (k tomu viz např. nálezy Ústavního soudu ve věcech sp. zn. III. ÚS 61/94, sp. zn. III. ÚS 95/97, sp. zn. I. ÚS 733/01 nebo sp. zn. III. ÚS 173/02).

20. Dovolatel ve skutečnosti netvrdí a oprávněně ani nemůže tvrdit, že nižší soudy jeho návrhy na doplnění dokazování bez dalšího „přešly“, resp. se k nim alespoň nevyjádřily. Okresní soud o jejich zamítnutí rozhodl procením usnesením v hlavním líčení dne 12. 3. 2025 (viz protokol na č. l. 1065 verte spisu) a tento svůj postup přesvědčivě vysvětlil v bodě 9. písemného vyhotovení rozsudku. Krajský soud pak sice ve veřejném zasedání o odvolání „zamítavé“ procesní usnesení k opakovaným důkazním návrhům obviněného nevyhlásil a potud nebyl zcela důsledný, nicméně i z jeho meritorního rozhodnutí, konkrétně bodu 22. odůvodnění, zřetelně vyplývá, že je stejně jako soud prvního stupně pokládal za nadbytečné. Obviněný tak zpětně brojí v podstatě jen proti negativnímu, ale z ústavněprávního hlediska legitimně zdůvodněnému a především také věcně správnému, stanovisku k nutnosti dále rozšiřovat stávající důkazní portfolio (k tomu viz např. nálezy Ústavního soudu ve věcech sp. zn. III. ÚS 569/03, IV. ÚS 570/03 nebo I. ÚS 118/09). Takové výhrady však samy o sobě nelze mít za kvalifikované argumentační východisko, jež by bylo způsobilé založit úvahy o nutné revizi postupu obou soudů a jejich rozhodnutí na podkladě dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

21. Dovolací senát vážil samozřejmě i materiální podstatu reklamovaných důkazních návrhů a zaměřil se též na posouzení, zda jejich zamítnutí případně neatakovalo kruciální zásady spravedlivého procesu jako celku. Dospěl

přitom k závěru, že tomu tak není. Podobně jako nižší soudy a vyjadřující se státní zástupce zastává názor, že vyžádání zpráv od rakouské společnosti Kaindl a německé společnosti TimoCom GmbH k perspektivám vývoje výkupních cen dřeva, resp. k aktivitám obviněného na elektronickém tržišti pro logistiku, a provedení výslechů bývalých řidičů zaměstnaných u Bioo12, s.r.o., by nemohlo vést k prokázání takových skutečností, jež by ovlivnily následné právní posouzení stíhaného jednání, jak bude dále podrobněji vysvětleno.

22. Pokud obviněný spíše jen na okraj soudům vytkl, že dospěly k takovým závěrům o průběhu skutkového děje, které nemají oporu v provedených důkazech, resp. jsou s nimi dokonce ve zjevném rozporu, pak ani tuto námitku nepodpořil žádným skutečně relevantním argumentem. Fakticky totiž neuvedl jediný příklad, kdy by konkrétní důkaz, mající současně zásadní význam pro rozhodná skutková zjištění determinující následnou právní kvalifikaci činu, byl hodnocen vyloženě deformativním způsobem a interpretován proti svému skutečnému vyznění. Namísto nadále prosazuje vlastní náhled na způsob, jakým měly být provedené důkazy vyhodnoceny, poplatný jeho obhajobě uplatňované v dřívějších stádiích trestního řízení, podle níž nejenže nechtěl sebe, resp. společnost Bioo12, s.r.o., neoprávněně obohatit na úkor poškozených odběratelů a tím způsobit škodu na jejich majetku, ale s takovým následkem nebyl dopředu ani srozuměn. K tomu je však nutno zdůraznit, že tzv. extrémní nesoulad ve smyslu § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. nelze kvalifikovaně namítat jen proto, že skutková zjištění, k nimž soudy dospěly po komplexním a logickém zhodnocení provedených důkazů, dovolateli nevyhovují.

23. Pokud jde o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., jeho obsahovému zaměření odpovídají námitky obviněného, že v jeho jednání lze spatřovat nanejvýš kulpózní zavinění, dále že se jím osobně nijak neobohatil, jak je nesprávně formulováno v právní větě pravomocného výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně, a že (lapidárně řečeno) poškozené nemohl uvést v omyl, neboť těm musely být finanční potíže Bioo12, s.r.o., zřejmé již v době jednotlivých objednávek, tj. před vlastní realizací později neuhrazených plnění. Z posledně uvedeného pak obviněný dovozuje, že do značné míry bohorovný přístup dodavatelů k ochraně svých práv a zájmů v obchodním styku uděluje celé kauze ryze soukromoprávní a nikoli trestněprávní rozměr. Ani tyto výhrady vůči soudy zvolené právní kvalifikaci skutků však nelze mít za důvodné.

24. Předně je nutno odmítnout poněkud zjednodušující dovolací konstrukci, podle níž deklarovaná snaha obviněného o udržení dalšího chodu společnosti Bioo12, s.r.o., navzdory neblahým dopadům koronavirové krize, a jeho subjektivní přesvědčení, že se v budoucnu vlivem očekávaného růstu výkupních cen dřeva stane její podnikání rentabilnějším a dojde tak i ke zlepšení její finanční kondice, vylučují závěr o jeho úmyslném zavinění ve vztahu ke způsobení trestněprávně relevantního následku. S obhajobou zde lze souhlasit snad jen v obecném narativu, že hranice mezi tzv. vědomou nedbalostí [§ 16 písm. a) tr. zákoníku] a nepřímým úmyslem [§ 15 písm. b) tr. zákoníku] je poměrně tenká a příklon k té či oné z obou forem zavinění vyžaduje v každém konkrétním případě zvlášť obezřetné posouzení všech rozhodných skutečností. Přitom je nezbytné hodnotit, jakého charakteru byly důvody, pro které pachatel eventuálně „spoléhal“ na to, že trestním zákonem předvídaný následek nevznikne, zda byly dostatečně konkrétní a současně i takového rázu, že byly nejen teoreticky (hypoteticky) ale i reálně způsobilé zabránit jeho vzniku. Jinak řečeno, předmětné důvody musejí mít tzv. hmatatelný základ, nesmějí se pohybovat v rovině pouhých představ a přání.

25. V nynějším případě oba soudy správně odmítly tezi, že takový „zabraňující“ potenciál měly mít tvrzené neformální ústní přísliby, či lépe řečeno spíše jen optimistické prognózy, zástupců klíčového rakouského odběratele společnosti Bioo12, s.r.o., o budoucím růstu výkupních cen dřeva (které jinak byly stanoveny a vzájemně odsouhlaseny vždy předem) a zjevně neefektivní aktivity dovolatele směřující k zajištění dalších teoretických příjmů společnosti jinými cestami. Naproti tomu přiléhavě akcentovaly provedenými důkazy podložená zjištění, že Bioo12, s.r.o., se do nepříznivé ekonomické bilance dostala již v roce 2019, na jehož konci vykazovaly její bankovní účty jen minimální zůstatky a již několik měsíců měla problémy s včasnými a plnými úhradami více svých závazků vůči stávajícím věřitelům. Přestože se její situace později nijak nelepšila a nadále byla zatížena existujícími dluhy, ani tento neuspokojivý vývoj obviněného „nezbrzdil“ v jeho dalším „odvážném“ podnikání. Při něm si navenek počínal jako dostatečně solventní obchodní partner, ačkoli mu bylo jasné, že společnost nedisponuje žádnými finančními rezervami ani hodnotným zpeněžitelným majetkem, jimiž by byla schopna pokrýt své závazky z minulosti, natož pak případné další. Navzdory tomu ještě v letních a podzimních měsících roku 2020 objednával nejméně od poškozených společností J. K., s.r.o., EXPO I, spol. s r.o., a SPOS Trans, s.r.o., dřevní hmotu a přepravní služby, za které (až na ojedinělou výjimku) ke dni splatnosti vystavených faktur či s ještě akceptovatelným prodlením ani zčásti nezaplatil a jmenovaným dodavatelům tím způsobil škodu v celkovém objemu přesahujícím 1 200 000 Kč. Právní závěr o podvodném úmyslu na straně dovolatele je ve světle těchto rozhodných skutkových zjištění namístě.

26. Pakliže obviněný jednotlivým dodavatelům při uzavírání obchodů zamlčel zásadní skutečnost, a sice že společnost Bioo12, s.r.o., nedisponuje dostatečnými finančními prostředky k zaplacení odebraného zboží a služeb a že se její celkově značně nepříznivou ekonomickou situaci dlouhodobě (nejméně již zhruba rok) nedaří zlepšit, nepochybně je uvedl v omyl ve smyslu § 209 tr. zákoníku. Dovolává-li se nyní absence zmíněného obligatorního

znaku objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu podvodu v jeho jednání, činí tak s poukazem na selektivní výběr pasáží z rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věcech sp. zn. 7 Tdo 461/2007 a sp. zn. 7 Tdo 486/2010, které (zjevně záměrně) vytrhává z kontextu.

27. Nejvyšší soud v minulosti skutečně formuloval závěr, že při respektu k principům demokratického právního státu nelze akceptovat, aby trestním postihem jednoho účastníka soukromoprávního vztahu byla nahrazována nezbytná míra opatrnosti druhého účastníka při ochraně vlastních práv a majetkových zájmů (k tomu srov. též např. usnesení ze dne 14. 3. 2013, sp. zn. 11 Tdo 1121/2012). Nutno však zdůraznit, že kauzy řešené citovanými rozhodnutími vykazovaly jeden společný jmenovatel, který je po skutkové stránce výrazně odlišoval od nyní posuzovaného případu, a sice krajně nezodpovědné, neobezřetné, až hazardní počínání poškozených.

28. Pro názornou ilustraci se patří připomenout, že ve věci sp. zn. 11 Tdo 1121/2012 byl dovolací soud konfrontován se skutkovým stavem, kdy bankovní instituce pouze na základě svých dosavadních zkušeností s obviněným bez dalšího presumovala, že dotyčný i nadále disponuje dostatečnými příjmy, aby své dluhy řádně splácel, a proto ho automaticky zařadila do seznamu klientů, kterým jedenkrát měsíčně zasílala nabídku v rámci různých kampaní k určitému produktu nebo úvěru. Z tohoto důvodu obviněnému nabídla také tzv. „předschválený“ úvěr, aniž by po něm vyžadovala jakékoli informace stran jeho aktuální finanční situace, anebo si je obstarala sama svou vlastní aktivitou. Pokud s takto nastavenými podmínkami úvěr obviněnému aktivně nabídla, zřejmě vedena snahou o dosažení co největšího objemu úvěrových smluv, nepochybně se z její strany jednalo o riskantní počin, který nejenže nezasluhoval ochrany za použití norem trestního práva, ale dokonce v předmětné věci nastolil právě otázku, zda lze v přijetí takové nabídky úvěru nesolventním pachatelem vůbec spatřovat naplnění formálního znaku podvodného trestného činu spočívajícího v uvedení jiného v omyl. Absencí byť jen základní opatrnosti pracovníků peněžního ústavu se vyznačoval i případ vedený Nejvyšším soudem pod sp. zn. 7 Tdo 461/2007, kdy zaměstnanci jedné z poboček banky neučinili před schválením krátkodobého úvěru obviněnému ve výši 6 500 000 Kč vůbec nic pro ověření informací, které uvedl v žádosti, bez dalšího vycházeli jen z nereálného podnikatelského záměru žadatele a jeho předpokladů o plánovaném obratu, nezkontrolovali stav a vývoj na jeho bankovním účtu a patrně nezjistili či nevzali v úvahu ani skutečnost, že centrála banky dříve stejnou žádost zamítla pro vysokou míru rizika spojeného s případným poskytnutím úvěru. Při posouzení věci vedené pod sp. zn. 7 Tdo 486/2010 pak Nejvyšší soud považoval za významné, že poškození ve snaze předběhnout jiné možné zájemce zaplatili obviněnému milionovou zálohu na kupní cenu nemovitostí, aniž by se v danou chvíli jakkoli zajímali o právní vztahy, které s nimi souvisely. Až dodatečně zjistili, že prodávaný rodinný dům s pozemky je zatížen právy třetích osob, přestože tuto skutečnost mohli velmi snadno zjistit ještě před složením zálohy, např. nahlédnutím do výpisu z katastru nemovitostí, což je lehce dostupný a autentický zdroj informací. Jeho získání přitom nebylo ničím, co by přesahovalo možnosti poškozených s přihlédnutím k jejich věku, vzdělání a životním zkušenostem.

29. To, co charakterizovalo všechny zmíněné případy, tedy byla až extrémní lehkomyslnost jedné ze stran soukromoprávního vztahu. Tu ovšem na straně poškozených v nyní posuzované věci seznat nelze. V reakci na námitky obviněného, jejichž podstatou je tvrzení o jejich lehkovážném přístupu, je nutno připomenout Nejvyšším soudem opakovaně vyslovený požadavek na přísně individuální posuzování a zohledňování specifických okolností každého jednání vykazujícího podvodný charakter. Opačné pojetí by mohlo vést k vytváření až příliš generalizujících tezí, které by se v konkrétních případech nutně nemusely jevit jako přiléhavé. K argumentaci obviněného lze přesto v ryze obecné poloze zdůraznit, že po fyzických a právnických osobách, vstupujících například v rámci své podnikatelské činnosti do běžných soukromoprávních vztahů (typicky v obchodním styku), nelze spravedlivě požadovat, aby k potenciálnímu smluvnímu partnerovi automaticky přistupovaly jako k podvodníkovi, vyvíjely „detektivní“ činnost k podrobnému zjištění jeho majetkových poměrů a s úzkostlivou důsledností si ověřovaly pravdivost veškerých jím podávaných informací, anebo to, zda jim nějakou podstatnou skutečnost nezamlčel. Pokud by na opatrnost oklamaného byly kladeny tak vysoké, až přehnané, nároky, pak by pachatelé podvodů mohli argument, o nějž se opírá i dovolatel, vždy s úspěchem použít, což by nutně muselo vést k závěru o jejich beztrestnosti. To by však odporovalo základnímu principu, jak jej formuloval Ústavní soudu v nálezu ze dne 7. 9. 2010, sp. zn. Pl ÚS 34/09, totiž že nikdo nesmí mít prospěch z vlastního podvodu (k tomu srov. též § 6 odst. 2 občanského zákoníku).

30. V nyní řešené věci je významné, že jednotlivé zakázky, za které poškození nedostali od společnosti Bioo12, s.r.o., zaplaceno, byly realizovány v relativně těsném sledu za sebou a v poměrně krátkém časovém období, přičemž jejich jednotlivá hodnota se vesměs pohybovala v řádu desítek tisíc (a nikoli např. milionů) Kč. Za těchto okolností jim lze stěží vytýkat nějakou zásadní neopatrnost, která by obviněného měla zbavit trestní odpovědnosti. Námitku obhajoby, že (stručně řečeno) např. svědek K. jako zkušený podnikatel měl po neuhrazení jedné či dvou prvních faktur k datu jejich splatnosti zbystřit a další objednávky dovolatele již nereflektovat, neboť mu muselo být jasné, že zhoršující se platební morálka společnosti je jednoznačně zapříčiněna kritickým nedostatkem peněz na jejím účtu, a tudíž nemohl dále jednat v omylu, považuje Nejvyšší soud za argumentační faul, „podpořený“ toliko poněkud demagogickým výkladem jeho dosavadní rozhodovací praxe ke skutkově výrazně odlišným situacím. Nelze

odhlédnout od toho, že poškození nevládli takovými účinnými nástroji k ověření solventnosti druhé smluvní strany, jakými disponují typicky např. bankovní instituce při uzavírání úvěrových smluv se svými klienty.

31. Dostatečný důvod k mimořádnému průlomu do právní moci napadených rozhodnutí nepředstavuje konečně ani poukaz obviněného na nesprávnou formulaci právní věty ve výroku o vině odsuzujícího rozsudku okresního soudu, zahrnující slovní spojení „sebe obohatil“, kterou po jeho výtce krajský soud nenapravil, ač tak učinit měl. Nejvyšší soud v zásadě akceptuje způsob, jakým se s příslušnou námitkou vypořádal soud druhého stupně (bod 23. odůvodnění rozsudku), když vychází z toho, že soudy zvolená právní kvalifikace (ve smyslu pojmenování trestného činu, jímž se obviněný uznává vinným, a uvedení příslušného zákonného ustanovení, neboli konkrétního „paragrafu“) plně odpovídá zjištěnému skutkovému stavu tak, jak byl vyjádřen v popisu skutku ve výroku o vině. Na její správnost nemá vliv ani dovolatelem soustavně opakované, avšak z hlediska právního posouzení skutku irelevantní, tvrzení, že on osobně sám neměl ze svého podvodného jednání žádný profit.

32. Lze tedy shrnout, že obviněný Václav Požárek opřel svůj mimořádný opravný prostředek o námitky, kterým z hlediska deklarovaných důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. nebylo možno přiznat opodstatnění. Vzhledem k vzájemné podmíněnosti a provázanosti nemohl být ve věci naplněn ani jinak v úvahu též přicházející dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. v jeho druhé alternativě, který obviněný navíc ani výslovně neoznačil.

V.
Způsob rozhodnutí

33. Nejvyšší soud proto rozhodl tak, že předložené dovolání odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné. Toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání a stručně je odůvodnil, jak mu ukládá § 265i odst. 2 tr. ř.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 28. 1. 2026

JUDr. Ondřej Círek
předseda senátu